

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด อำเภอ ละแม จังหวัดชุมพร เพื่อส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น นั้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอใน ประเด็นสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทาน

- ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด
- การจัดเตรียมผลผลิตก่อนและขณะจัดส่ง
- การจัดเก็บสินค้า
- การกำหนดราคาและปริมาณในการซื้อ-ขาย
- ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 2 เกษตรกร

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี (GAP)

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ส่วนที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ ปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ส่วนที่ 5 ความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวน ทุ้งควัดกับเกษตรกร

ส่วนที่ 6 รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองเพื่อการ ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

ตอนที่ 1 : กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	9	42.9
หญิง	12	57.1
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 57.1 และเป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่ง/หน้าที่

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ประธานกลุ่ม	1	4.8
เลขานุการ	1	4.8
พนักงาน	15	71.4
อื่นๆ	4	19.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่ง/หน้าที่ เป็นพนักงานจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมาตำแหน่งอื่นๆ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 และรองลงมาตำแหน่งประธานกลุ่มและตำแหน่งเลขานุการ จำนวนละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1-3 ปี	1	4.8
4-6 ปี	6	28.6
7-9 ปี	5	23.8
10 ปีขึ้นไป	9	42.9
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 42.9 รองลงมา 4-6 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมา 7-9 ปี จำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 23.8 และรองลงมา 1-3 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ลักษณะการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทาน

ส่วนที่ 1 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าร้อยละของลักษณะการจัดการห่อพันธุ์สำหรับการเพาะปลูก
กล้วยหอมทองให้แก่สมาชิก

ลักษณะการจัดการห่อพันธุ์	จำนวน	ร้อยละ
ตัดจากแปลงสาธิต	20	95.2
รับห่อพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร	1	4.8
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.4 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด พบว่ามีการจัดการห่อพันธุ์สำหรับการเพาะปลูก โดยการตัดจากแปลงสาธิตร้อยละ 95.2 และจากกรมวิชาการเกษตรร้อยละ 4.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าร้อยละของการกำหนดปริมาณหน่อพันธุ์ต่อพื้นที่เพาะปลูก

การกำหนดหน่อพันธุ์/พื้นที่เพาะปลูก	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 300 หน่อ/ไร่	-	-
300 หน่อ/ไร่	21	100.0
350 หน่อ/ไร่	-	-
มากกว่า 350 หน่อ/ไร่	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.5 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควาวิคพบว่ามีการกำหนดหน่อพันธุ์ต่อพื้นที่เพาะปลูก 300 หน่อต่อไร่ ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าร้อยละของการแนะนำวิธีการเพาะปลูก

การแนะนำวิธีการเพาะปลูก	จำนวน	ร้อยละ
การแนะนำปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดินระหว่างแนวต้นกล้วย เพื่อลดปัญหาเรื่องวัชพืชกล้วยจะแตกหน่อเพิ่มจำนวนมากขึ้น	1	4.8
แนะนำวิธีการรักษาหน่อพันธุ์ ได้แก่ หน่อใบดาบ หมายถึงหน่อกล้วยที่เกิดจากตาของเหง้าหน่อใบนี้ มีลักษณะใบจะเรียวยาวและยาวเหมือนมีดดาบ หน่อจะมีความสูงประมาณ 75-80 เซนติเมตรมีเหง้าติดอยู่เหมาะสำหรับการขยายพันธุ์ เพราะจะเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดี	20	95.2
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.6 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควาวิคพบว่ามีการแนะนำวิธีการรักษาหน่อพันธุ์ ได้แก่ หน่อใบดาบ หมายถึงหน่อกล้วยที่เกิดจากตาของเหง้าหน่อใบนี้ มีลักษณะใบจะเรียวยาวและยาวเหมือนมีดดาบ หน่อจะมีความสูงประมาณ 75-80 เซนติเมตรมีเหง้าติดอยู่เหมาะสำหรับการขยายพันธุ์ เพราะจะเจริญเติบโตและให้ผลผลิตดีร้อยละ 95.2

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าร้อยละของการควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร

การควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร	จำนวน	ร้อยละ
มีการควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร	21	100.0
ไม่มี	-	
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.7 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งคาว่าัดพบว่ามี การควบคุมผลผลิตจากเกษตรกรร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าร้อยละของวิธีการควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร

วิธีการควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร	จำนวน	ร้อยละ
ส่งเจ้าหน้าที่ร่วมสำรวจการผลิต	1	4.8
ตรวจ/สำรวจแบบบันทึกหรือแผนคุณภาพจากเกษตรกร	20	95.2
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.8 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งคาว่าัดพบว่ามีวิธีการ ควบคุมผลผลิตจากเกษตรกร โดยการตรวจ/สำรวจแบบบันทึกหรือแผนคุณภาพจากเกษตรกรร้อยละ 95.2

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าร้อยละของการอบรมเรื่องระบบคุณภาพ

การอบรมเรื่องระบบคุณภาพ	จำนวน	ร้อยละ
มีการอบรมเรื่องระบบคุณภาพ	21	100.0
ไม่มี	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.9 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งคาว่าัดพบว่ามีกลุ่ม เกษตรกรส่วนใหญ่ มีการอบรมเรื่องระบบคุณภาพ (GAP) ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าร้อยละของวิธีการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตที่ได้จากการเก็บเกี่ยว

วิธีการตรวจสอบคุณภาพผลผลิต	จำนวน	ร้อยละ
มีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปคัดเกรด	1	4.8
ให้สมาชิคนำส่งผลผลิตมายังศูนย์เพื่อตรวจสอบคุณภาพและคัดเลือกตามเงื่อนไขที่ลูกค้ากำหนด	20	95.2
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.10 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดพบว่าส่วนใหญ่มีให้สมาชิคนำส่งผลผลิตมายังศูนย์เพื่อตรวจสอบคุณภาพและคัดเลือกตามเงื่อนไขที่ลูกค้ากำหนด ร้อยละ 95.2 และมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปคัดเกรด ร้อยละ 4.8

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าร้อยละของการประเมินความเสียหายจากการขนส่งต่อเที่ยว

การประเมินความเสียหายจากการขนส่ง/เที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เสียหาย	4	19.0
เสียหาย 1-5%	17	81.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.11 ลักษณะการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดพบว่า การประเมินความเสียหายจากการขนส่ง/เที่ยว 1-5% ร้อยละ 81.0 และไม่เสียหายร้อยละ 19.0

ส่วนที่ 2 การจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่ง

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าร้อยละของประเภทรถที่ใช้ในการบรรทุกสินค้า

ประเภทของรถที่ใช้ในการบรรทุกสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
รถกระบะหรือรถบรรทุกขนาด 4 ล้อของบริษัท	21	100.0
รถบรรทุก 10 ล้อของบริษัท	15	71.4

จากตารางที่ 4.12 ลักษณะการจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่งในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีการใช้รถกระบะหรือรถบรรทุกขนาด 4 ล้อของบริษัทร้อยละ 100 และรถบรรทุก 10 ล้อของบริษัท ร้อยละ 71.4

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าร้อยละของการจัดให้มีห้องควบคุมอุณหภูมิในการเก็บกล้วยหอมทองก่อนการจัดส่งไปยังบริษัทฯผู้ส่งออก

การจัดห้องควบคุมอุณหภูมิ	จำนวน	ร้อยละ
มีห้องควบคุมอุณหภูมิก่อนการจัดส่งไปยังบริษัทฯ	21	100.0
ไม่มีห้องควบคุมอุณหภูมิก่อนจัดส่งไปยังบริษัทฯ	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.13 ลักษณะการจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่งในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีห้องควบคุมอุณหภูมิก่อนการจัดส่งไปยังบริษัทส่งออกร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าร้อยละของการสุ่มตรวจผลผลิตส่งไปยังกรมวิชาการเกษตรก่อนการส่งออก

การสุ่มตรวจ	จำนวน	ร้อยละ
มีการสุ่มตรวจส่งไปยังกรมวิชาการเกษตรก่อนการส่งออก	21	100.0
ไม่ทำการสุ่มตรวจเลย	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.14 ลักษณะการจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่งในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีการสุ่มตรวจส่งไปยังกรมวิชาการเกษตรก่อนการส่งออกร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าร้อยละของการจัดการสินค้าเหลือ

การจัดการสินค้าเหลือ	จำนวน	ร้อยละ
ขายให้ Supermarket	-	-
ขายให้บริษัทแปรรูป	5	23.8
ขายให้พ่อค้าขายส่ง	21	100.0
ขายสินค้าตามตลาดนัด	-	-

จากตารางที่ 4.15 ลักษณะการจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่งในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าการขายสินค้าเหลือให้แก่พ่อค้าขายส่งร้อยละ 100.0 รองลงมาขายให้บริษัทแปรรูปร้อยละ 23.8

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าร้อยละของสาเหตุที่ทางกลุ่มฯ ไม่สามารถจัดส่งสินค้าได้ตามข้อตกลง

สาเหตุที่ไม่สามารถส่งสินค้าได้ตามข้อตกลง	จำนวน	ร้อยละ
มีการคาดการณ์ผลผลิตผิด	3	14.3
ไม่สามารถขยายฐานการผลิตได้	3	14.3
เกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม หรือภัยแล้ง	15	71.4
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.16 ลักษณะการจัดการผลผลิตก่อนและขณะจัดส่งในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าสาเหตุที่ไม่สามารถจัดส่งสินค้าได้ตามที่ได้ทำข้อตกลงไว้กับบริษัทส่งออกเนื่องเพราะเกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมหรือภัยแล้งร้อยละ 71.4 และมีการคาดการณ์ผลผลิตผิดและไม่สามารถขยายฐานการผลิตได้ร้อยละ 14.3

ส่วนที่ 3 การจัดเก็บสินค้า

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าร้อยละของวิธีการจัดการจัดเก็บสินค้าของทางกลุ่มฯ

วิธีการจัดเก็บสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
มีโรงเก็บสินค้าภายในกลุ่ม	20	95.2
เก็บในตู้ควบคุมอุณหภูมิ	1	4.8
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.17 ลักษณะการจัดเก็บสินค้าในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่า มีโรงเก็บสินค้าภายในกลุ่มร้อยละ 95.2 และเก็บในตู้ควบคุมอุณหภูมิร้อยละ 4.8

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าร้อยละของระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้าก่อนการกระจายสินค้าออก

ระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
1-2 วัน	21	100.0
3-4 วัน	-	-
มากกว่า 4 วันขึ้นไป	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.18 ลักษณะการจัดเก็บสินค้าในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่า มีระยะเวลาในการจัดเก็บสินค้า 1-2 วันร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าร้อยละของหน่วยงานที่เข้ามาตรวจสอบการจัดเก็บสินค้า

หน่วยงานที่เข้ามาตรวจสอบการจัดเก็บสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
ทางกลุ่มมีหน่วยงานที่เข้ามาตรวจสอบการจัดเก็บสินค้าคือ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพของบริษัทแพนแปซิฟิกฟู้ดส์ จำกัด	21	100.0
ไม่มี	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.19 ลักษณะการจัดเก็บสินค้าในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าทางกลุ่มมีหน่วยงานที่เข้ามาตรวจการจัดเก็บสินค้าคือ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพของบริษัทแพนแปซิฟิกฟู๊ดส์ จำกัด ร้อยละ 100.0

ส่วนที่ 4 การกำหนดราคาและปริมาณในการซื้อ-ขาย

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าร้อยละของลักษณะการทำสัญญา

ลักษณะการทำสัญญา	จำนวน	ร้อยละ
บริษัทผู้ส่งออก	-	-
สมาชิกภายในกลุ่ม	-	-
การตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งออกและตัวแทนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรฯ	21	100.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.20 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามี การตัดสินใจร่วมกันระหว่างผู้ส่งออกและตัวแทนสมาชิกกลุ่มเกษตรกรทุกควัด ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าร้อยละของเกณฑ์กำหนดราคาซื้อ

เกณฑ์กำหนดราคาซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
ปริมาณผลผลิตที่มีอยู่ในตลาด	-	-
ปริมาณความต้องการในตลาด	-	-
คุณภาพของผลผลิต	21	100.0
ขนาดของผลผลิต	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.21 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีเกณฑ์ในการกำหนดราคาซื้อโดยใช้คุณภาพของผลผลิตร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าร้อยละของปัจจัยที่ทางกลุ่มฯใช้ในการพิจารณาซื้อผลผลิตจากสมาชิก

ปัจจัยในการพิจารณาซื้อผลผลิตจากสมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
ราคา	-	-
สถานที่	-	-
ปริมาณ	-	-
คุณภาพ	21	100.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.22 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีทางกลุ่มมีปัจจัยในการตัดสินใจรับซื้อผลผลิตจากสมาชิกโดยการพิจารณาคุณภาพร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าร้อยละของวิธีการแจ้งราคา/ปริมาณการรับซื้อผลผลิตให้แก่สมาชิก

วิธีการแจ้งราคา/ปริมาณการรับซื้อผลผลิตให้แก่สมาชิก	จำนวน	ร้อยละ
การพูดคุยกัน	2	10.0
โทรศัพท์	18	90.0
ทาง E-mail	-	-
ส่งโทรสาร (FAX)	-	-
รวม	20	100.0

จากตารางที่ 4.23 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าส่วนใหญ่ทางกลุ่มจะใช้วิธีการ โทรศัพท์ในการแจ้งราคา/ปริมาณการซื้อผลผลิตให้แก่สมาชิกร้อยละ 90.0 และวิธีการพูดคุยกันร้อยละ 10.0

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าร้อยละของวิธีการชำระเงิน

วิธีการชำระเงิน	จำนวน	ร้อยละ
เงินสด	-	-
เงินเชื่อ	21	100.0
อื่นๆ	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.24 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าส่วนใหญ่ทางกลุ่มจะใช้วิธีการชำระเงินด้วยระบบเงินเชื่อร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าร้อยละของราคาที่มีการทำสัญญา

ราคาที่ทำสัญญา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องเปลี่ยนแปลงราคา	-	-
ควรเปลี่ยนแปลงราคาที่ทำสัญญา	17	81.0
ไม่แสดงความเห็น	4	19.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.25 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าทางกลุ่มฯควรเปลี่ยนแปลงราคาที่ทำสัญญาร้อยละ 81.0

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าร้อยละของราคาที่ต้องเปลี่ยนแปลง

ราคาที่ต้องเปลี่ยนแปลง	จำนวน	ร้อยละ
กิโลกรัมละ 20 บาท	17	81.0
ไม่แสดงความเห็น	4	19.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.26 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าควรเปลี่ยนแปลงราคาเป็นกิโลกรัมละ 20 บาทร้อยละ 81.0

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าร้อยละของวิธีการตั้งราคาซื้อ

วิธีการตั้งราคาซื้อ	จำนวน	ร้อยละ
ดูปริมาณความต้องการ	-	-
ดูปริมาณสินค้า	-	-
ตามคุณภาพของสินค้า	21	100.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.27 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่าส่วนใหญ่เห็นว่าควรตั้งราคาซื้อตามคุณภาพของสินค้า ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าร้อยละของลักษณะการตรวจและออกใบรับรองของศุลกากร

การตรวจและออกใบรับรอง	จำนวน	ร้อยละ
มีการตรวจและออกใบรับรองของศุลกากร	21	100.0
ไม่ต้องมีการตรวจสามารถส่งออกได้เลย	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.28 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีการตรวจและออกใบรับรองของศุลกากรร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าร้อยละของลักษณะการส่งออก

ลักษณะการส่งออก	จำนวน	ร้อยละ
มีการเก็บกล้วยหอมทองไว้ในคลังสินค้าของด่านศุลกากร	17	81.0
ไม่มีการเก็บสินค้าไว้ในคลังสินค้าของด่านศุลกากร	-	-
ไม่แสดงความคิดเห็น	4	19.0
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.29 ลักษณะการกำหนดราคาและปริมาณการซื้อขายในการดำเนินการในระบบห่วงโซ่อุปทานพบว่ามีการเก็บกล้วยหอมทองไว้ในคลังสินค้าของด่านศุลกากรร้อยละ 81.0

ตอนที่ 2 เกษตรกร

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.30 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	251	62.8
หญิง	146	36.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.30 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 และเป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
20-25 ปี	44	11.0
26-31 ปี	141	35.5
32 ปีขึ้นไป	214	53.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.31 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุ 32 ปีขึ้นไปจำนวน 214 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.5 รองลงมาอายุระหว่าง 26-31 ปี จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และรองลงมาอายุ ระหว่าง 20-25 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0

ตารางที่ 4.32 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำการเกษตร (กล้วยหอมทอง)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1-3 ปี	191	48.2
4-7 ปี	121	30.6
8 ปีขึ้นไป	84	21.2
รวม	396	100.0

จากตารางที่ 4.32 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการทำการเกษตร 1-3 ปี จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมา 4-7 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ รองลงมา 8 ปีขึ้นไป จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตารางที่ 4.33 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
จำแนกตามการได้รับคำแนะนำในการปลูกกล้วยหอมทองจากทางกลุ่มเกษตรกรฯ

การได้รับคำแนะนำ	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับ 1-3 ครั้ง/ปี	168	42.1
เคยได้รับ 4-6 ครั้ง/ปี	115	28.8
เคยได้รับมากกว่า 6 ครั้ง/ปี	116	29.1
รวม	399	100.0

จากตารางที่ 4.33 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยได้รับคำแนะนำจากกลุ่มเกษตรกรทำ สวนทุ้งควัด 1-3 ครั้ง/ปี จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมา มากกว่า 6 ครั้ง/ปี จำนวน

116 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 และรองลงมา 4-6 ครั้ง/ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 28.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าร้อยละของการได้รับข้อมูลในการปลูกพืชระบบ GAP

ได้รับข้อมูลการปลูกพืชระบบ GAP	จำนวน	ร้อยละ
เคยได้รับข้อมูล	21	100.0
ไม่เคย	-	-
รวม	21	100.0

จากตารางที่ 4.34 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่ากลุ่มเกษตรกรเคยได้รับข้อมูลการปลูกพืชระบบ GAP ร้อยละ 100.0

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าร้อยละของการจดบันทึกการปฏิบัติงานในการปลูกกล้วยหอมทอง

การจดบันทึกขั้นตอนการปลูกกล้วยหอมทอง	จำนวน	ร้อยละ
เคยบางครั้ง	251	63.1
เคยทุกครั้ง	147	36.9
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.35 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่ากลุ่มเกษตรกรเคยจดบันทึกการปฏิบัติงานในการปลูกกล้วยหอมทองบางครั้งร้อยละ 63.1 และเคยทุกครั้ง ร้อยละ 36.9

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าร้อยละของการใช้แหล่งน้ำในการเพาะปลูก

การใช้แหล่งน้ำในการเพาะปลูก	จำนวน	ร้อยละ
น้ำบาดาล	223	56.0
คลองชลประทาน	97	24.4
บ่อน้ำตื้น	42	10.6
น้ำฝน	60	15.1

จากตารางที่ 4.36 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่ากลุ่มเกษตรกรมีการใช้แหล่งน้ำบาดาลร้อยละ 56.0 รองลงมาใช้คลองชลประทาน ร้อยละ 24.4 รองลงมาใช้น้ำฝนร้อยละ 15.1 และรองลงมาใช้บ่อน้ำตื้นร้อยละ 10.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าร้อยละของลักษณะของแหล่งน้ำ

ลักษณะของแหล่งน้ำ	จำนวน	ร้อยละ
ไหลผ่านชุมชน	329	82.7
คอกสัตว์	53	13.3
โรงเก็บสารเคมี	6	1.5
โรงงานอุตสาหกรรม	10	2.5
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.37 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าลักษณะของแหล่งน้ำส่วนใหญ่ไหลผ่านชุมชนร้อยละ 82.7 รองลงมาไหลผ่านคอกสัตว์ร้อยละ 13.3 รองลงมาไหลผ่านโรงงานอุตสาหกรรมร้อยละ 2.5 และรองลงมาไหลผ่านโรงเก็บสารเคมี ร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าร้อยละของลักษณะที่ดิน

ลักษณะของที่ดิน	จำนวน	ร้อยละ
เคยเป็นสถานที่ตั้งของคอกสัตว์	115	28.9
เคยเป็นสถานที่ตั้งของโรงเก็บสารเคมี	6	1.5
เคยเป็นสถานที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม	5	1.3
ไม่เคยเป็นสถานที่ตั้งใดๆ	272	68.3
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.38 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าที่ดินไม่เคยเป็นสถานที่ตั้งใดๆ ร้อยละ 68.3 รองลงมาเคยเป็นสถานที่ตั้งของคอกสัตว์ร้อยละ 28.9 รองลงมาเคยเป็นสถานที่ตั้งของโรงเก็บสารเคมีร้อยละ 1.5 และรองลงมาเคยเป็นสถานที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าร้อยละของวิธีในการกำจัดวัชพืชและแมลง

วิธีกำจัดวัชพืชและแมลง	จำนวน	ร้อยละ
ฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเอง	81	20.5
ฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพที่กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดแจก	314	79.5
รวม	395	100.0

จากตารางที่ 4.39 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีวิธีในการกำจัดวัชพืชและแมลงต่างๆด้วยการฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพที่กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดแจกร้อยละ 79.5 และฉีดพ่นด้วยน้ำหมักชีวภาพที่ผลิตขึ้นเองร้อยละ 20.5

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าร้อยละของการดูแลแปลงเพาะปลูก

การดูแลแปลงเพาะปลูก	จำนวน	ร้อยละ
มีและปฏิบัติตามแผน	379	95.2
มีแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน	9	2.3
ไม่มีแผนคุณภาพ	10	2.5
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.40 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีการดูแลแปลงเพาะปลูกและปฏิบัติตามแผนร้อยละ 95.2

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าร้อยละของการสำรวจศัตรูพืช

การสำรวจศัตรูพืช	จำนวน	ร้อยละ
สำรวจเป็นประจำ	211	53.0
สำรวจเมื่อสังเกตเห็นศัตรูพืช	90	22.6
สำรวจตามระยะเวลาที่กำหนดในแผน	97	24.6
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.41 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีการสำรวจศัตรูพืชเป็นประจำร้อยละ 53.0 รองลงมาสำรวจตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนร้อยละ 24.6 และรองลงมาสำรวจเมื่อสังเกตเห็นศัตรูพืชร้อยละ 22.6

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าร้อยละของจำนวนเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างเหมาะสม

จำนวนเครื่องมือที่เหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนเครื่องมือมีเพียงพอ	291	73.1
จำนวนเครื่องมือมีไม่เพียงพอ	107	26.9
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.42 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีจำนวนเครื่องมือใช้ในการเก็บเกี่ยวผลผลิตอย่างเหมาะสมเพียงพอร้อยละ 73.1 และรองลงมามีไม่เพียงพอร้อยละ 26.9

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าร้อยละของวิธีคัดแยกผลผลิตอย่างถูกต้อง

จำนวนเครื่องมือที่เหมาะสม	จำนวน	ร้อยละ
มีวิธีการคัดแยกผลผลิตอย่างถูกต้องตามคุณภาพ	383	96.2
ไม่มีวิธีการคัดแยกผลผลิตอย่างถูกต้อง	15	3.8
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.43 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีวิธีการคัดแยกผลผลิตอย่างถูกต้องตามคุณภาพร้อยละ 96.2

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าร้อยละของการจัดเก็บผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้ว

การจัดเก็บผลผลิต	จำนวน	ร้อยละ
มีที่พักเก็บโดยเฉพาะ	231	58.0
เก็บไว้ในบริเวณที่อยู่อาศัย	167	42.0
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.44 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีที่พักเก็บผลผลิตที่เก็บเกี่ยวแล้วโดยเฉพาะร้อยละ 58.0 และรองลงมาเก็บไว้ในบริเวณที่อยู่อาศัยร้อยละ 42.0

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าร้อยละของการจดบันทึกขั้นตอนสำคัญหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิต

การจดบันทึกขั้นตอนสำคัญหลังการเก็บเกี่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีการจดบันทึกเลย	23	5.8
มีบางโอกาส	298	74.9
มีการจดบันทึกขั้นตอนที่สำคัญเสมอ	77	19.3
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.45 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีการจดบันทึกขั้นตอนที่สำคัญหลังการเก็บเกี่ยวบางโอกาสร้อยละ 74.9

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าร้อยละของการนำผลการจัดการคุณภาพมาปรับปรุงการเพาะปลูก

การนำผลการจัดการคุณภาพมาปรับปรุงการเพาะปลูก	จำนวน	ร้อยละ
มี	396	99.5
ไม่มี	2	0.5
รวม	398	100.0

จากตารางที่ 4.46 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีการนำผลการจัดการคุณภาพมาปรับปรุงการเพาะปลูกร้อยละ 99.5

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าร้อยละของด้านที่นำไปปรับปรุง

ด้านที่นำไปปรับปรุง	จำนวน	ร้อยละ
การเตรียมดินและแหล่งน้ำ	235	59.0
การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร	130	32.7
การเก็บรักษาและขนย้ายผลผลิตภายในแปลง	44	11.1
การบันทึกข้อมูล	81	20.4
การผลิตให้ปลอดจากศัตรูพืช	112	28.1
การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยว	71	17.8

จากตารางที่ 4.47 ความรู้ความเข้าใจการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) พบว่าเกษตรกรมีการนำผลการจัดการคุณภาพมาปรับปรุงการเพาะปลูกด้านการเตรียมดินและแหล่งน้ำร้อยละ 59.0 รองลงมาด้านการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรร้อยละ 32.7 รองลงมาการผลิตให้ปลอดจากศัตรูพืชร้อยละ 28.1 รองลงมาการบันทึกข้อมูลร้อยละ 20.4 รองลงมาการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังเก็บเกี่ยวร้อยละ 17.8 และรองลงมาการเก็บรักษาและขนย้ายผลผลิตภายในแปลงร้อยละ 11.1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตารางที่ 4.48 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จำแนกตามด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานที่ผลิต

คุณภาพและมาตรฐานของสถานที่ผลิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	จัดอันดับ
สถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการคุณภาพ	3.35	.67	ปานกลาง	1
ความเพียงพอของสถานที่ในการเพาะปลูกระบบ	3.12	.71	ปานกลาง	3
GAP				
ดินมีสารตกค้างจากการใช้สารเคมีก่อนใช้ระบบ	2.87	.89	ปานกลาง	5
GAP				
ความเพียงพอของแหล่งน้ำที่สะอาดในกา	3.07	.50	ปานกลาง	4
เพาะปลูก				
สถานที่จัดเก็บผลผลิตมีมาตรฐานเพียงพอ	3.14	.64	ปานกลาง	2
ภาพรวมด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานที่	3.11	.44	ปานกลาง	
ผลิต				

จากตารางที่ 4.48 พบว่าปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.11 โดยพบว่าปัญหาด้านสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 1 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.35 ปัญหาด้านสถานที่จัดเก็บผลผลิตมีมาตรฐานเพียงพออยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 2 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.14 ปัญหาด้านความเพียงพอของสถานที่ในการเพาะปลูกระบบ GAP อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 3 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.12 ปัญหาด้านความเพียงพอของแหล่งน้ำที่สะอาดในการเพาะปลูกอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 4 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.07 และปัญหาด้านดินมีสารตกค้างจากการใช้สารเคมีก่อนใช้ระบบ GAP อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 5 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 2.87 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.49 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการคุณภาพการปฏิบัติ
ทางการเกษตรที่ดี จำแนกตามด้านคุณภาพผลผลิต

คุณภาพผลผลิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	จัดอันดับ
เกิดความเสียหายในระหว่างการเก็บเกี่ยวผลผลิต	3.18	.75	ปานกลาง	2
มีการตรวจสอบคัดเลือกคุณภาพผลผลิตตาม เงื่อนไข	3.17	.72	ปานกลาง	3
ขนาดของกล้วยหอมทองส่วนใหญ่ได้มาตรฐาน ตามเงื่อนไข	3.11	.65	ปานกลาง	4
บรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่งสินค้ามีมาตรฐาน ภาพรวมคุณภาพผลผลิต	3.23	.76	ปานกลาง	1
	3.17	.55	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.49 พบว่าปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ในด้านคุณภาพผลผลิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.17 โดยพบว่าปัญหาด้านบรรจุภัณฑ์เพื่อการขนส่งสินค้ามีมาตรฐานอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 1 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.23 ปัญหาด้านเกิดความเสียหายในระหว่างการเก็บเกี่ยวผลผลิตอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 2 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.18 ปัญหาด้านมีการตรวจสอบคัดเลือกคุณภาพผลผลิตตามเงื่อนไข อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 3 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.17 และปัญหาด้านขนาดของกล้วยหอมทองส่วนใหญ่ได้มาตรฐานตามเงื่อนไขอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 4 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.11 ตามลำดับ ตารางที่ 4.50 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี จำแนกตามด้านปัจจัยการผลิต

ปัจจัยการผลิต	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล	จัดอันดับ
ความพร้อมของเครื่องมือในการเก็บเกี่ยว	3.11	.66	ปานกลาง	3
ความชำนาญในการเพาะปลูกระบบ (GAP)	2.92	.70	ปานกลาง	5
ความพร้อมของต้นทุนการผลิต (เงินทุน)	2.84	.73	ปานกลาง	6
ราคาของกล้วยหอมทอง	3.00	.67	ปานกลาง	4
ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ	3.39	.83	ปานกลาง	1
โรคและแมลงศัตรูพืช	3.39	.75	ปานกลาง	1
ผลจากสภาพภูมิอากาศแปรปรวน	3.38	.79	ปานกลาง	2
ภาพรวมด้านปัจจัยการผลิต	3.14	.41	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.50 พบว่าปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ในด้านปัจจัยการผลิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.14 โดยพบว่าปัญหาด้านผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และ โรคและแมลงศัตรูพืชอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 1 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.39 ปัญหาด้านผลจากสภาพภูมิอากาศแปรปรวนอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับ 2 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.38 ปัญหาด้านความเพียงพอของสถานที่ในการเพาะปลูกระบบ GAP อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 3 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.12 ปัญหาด้านความพร้อมของเครื่องมือในการเก็บเกี่ยวอยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 4 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 3.00 ปัญหาด้านความชำนาญในการเพาะปลูกระบบ (GAP) อยู่ในระดับปานกลางที่ระดับค่าเฉลี่ย 2.92 และปัญหาด้าน ความพร้อมของต้นทุนการผลิต (เงินทุน)อยู่ในระดับปานกลางเป็นอันดับที่ 6 ที่ระดับค่าเฉลี่ย 2.84ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

H_1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตารางที่ 4.51 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตัวแปรที่ทำการศึกษา	Levene's test for Equality of Variances		เพศ	\bar{X}	S.D	t	df	p-value
	F	Sig.						
ปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)	14.64	.00	ชาย	3.13	.47	-1.02	394	.30
			หญิง	3.17	.44		318.2	

จากตารางที่ 4.51 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศที่แตกต่างกันของ เกษตร โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .30 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั้นยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติ ฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่มีเพศแตกต่างกันเป็นปัจจัยที่ไม่มี ผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

4.2 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) สามารถเขียนสมมติฐานได้ดังนี้

H_0 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อปัญหาในการจัดการ คุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

H_1 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

ตารางที่ 4.52 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาใน การจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

	Sum of Squares	df	Mean Squar	F	Sig.
Between Groups	63.81	21	3.04	9.40	.00
Within Groups	121.58	376	.32		
Total	185.39	397			

จากตาราง 4.52 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันของ เกษตร โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั้นปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติ ฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่มีอายุแตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อ ปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.53 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

	Sum of Squares	df	Mean Squar	F	Sig.
Between Groups	562.77	21	26.80	53.56	.00
Within Groups	186.84	373	.50		
Total	749.41	394			

จากตาราง 4.53 ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์ที่แตกต่างกันของเกษตรกร โดยรวมมีค่า Sig. เท่ากับ .00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั้นปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) ซึ่งหมายความว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรที่มีประสบการณ์ที่แตกต่างกันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาในการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

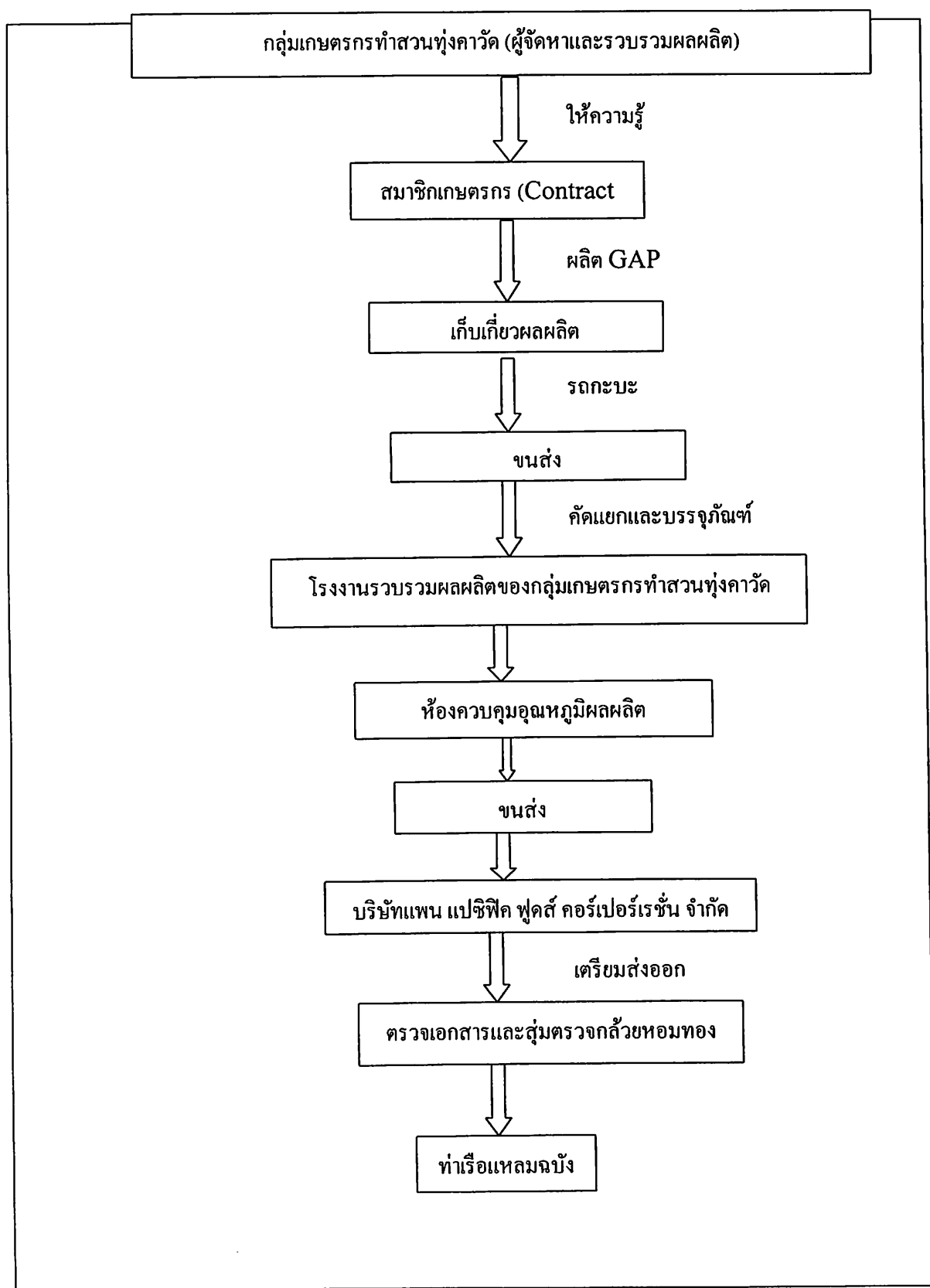
ส่วนที่ 5 ความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดกับเกษตรกร

จากการศึกษารูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น เกษตรกรผู้ร่วมโครงการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมซึ่งมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อทำฟาร์มสัญญา (Contract Farm) จะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพร้อมทั้งเข้าใจทุกขั้นตอนของ GAP โดยการถ่ายทอดความรู้ขั้นตอนการผลิตกล้วยหอมทองปลอดสารเคมีหรือกระบวนการเกษตรที่ถูกต้องจากกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดร่วมกับกรมวิชาการเกษตร สำหรับความรู้ทั่วไปในการผลิตการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการผลิต เพื่อการสร้างศักยภาพในการผลิตของเกษตรกรต่อไป

ผลการศึกษาความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดและเกษตรกร รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นพบว่า บทบาทด้านการผลิตมีความเด่นชัดมากที่สุด เนื่องจากการรวมตัวกันในกลุ่มเกษตรกรเพื่อจุดประสงค์ในการผลิตกล้วยหอมทองในมาตรการโครงการปลูกกล้วยที่ดีและเหมาะสม (GAP) เพื่อการส่งออกโดยเกษตรกรจะได้รับประโยชน์ คือ มีตลาดรองรับผลผลิตที่ดีคุณภาพและจำหน่ายได้ในราคาสูงกว่าในท้องตลาดทั่วไป มีแหล่งความรู้ช่วยเพิ่มศักยภาพในการผลิต

ห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองในปัจจุบันแบ่งออกเป็นหลายรูปแบบ ได้แก่ ห่วงโซ่อุปทานของการส่งออก ผู้รวบรวมกล้วยหอมทอง ผู้คัดแยกกล้วยหอมทอง โรงบรรจุกล้วยหอมทอง เป็นต้น

กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ได้มีการทำสัญญาการซื้อขายกล้วยหอมทอง Contract Farm กับ เกษตรกร เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพสินค้าของกลุ่ม ตั้งแต่ต้นน้ำไปยังปลายน้ำผู้บริโภค และเพื่อที่ทางกลุ่มจะได้นำความรู้และเทคนิคด้านการปลูกและคัดเลือกพันธุ์กล้วยไปให้ความรู้แก่เกษตรกรเหล่านั้น หลังจากนั้นก็ให้เกษตรกรไปกระจายความรู้ไปยังเครือข่ายที่อยู่ใกล้เคียงของตนอีกทอดหนึ่ง

ภาพที่ 4.1 รูปจากการสำรวจ กระบวนการผลิตในกิจกรรมหลักของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควาย

การจะจัดรูปแบบห่วงโซ่การผลิตกล้วยหอมทองของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการจัดการในส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับห่วงโซ่อุปทาน ดังนั้นการนำการจัดการห่วงโซ่อุปทานเข้ามาช่วยแก้ปัญหาของกลุ่มเกษตรกรที่เกี่ยวข้องภายในห่วงโซ่อุปทานที่มีการพัฒนาจึงเป็นทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม เพราะจะทำให้กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดเกิดการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่อุปทานคือตั้งแต่ต้นน้ำ คือการจัดหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพมาใช้ในการกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถผลิตผลผลิตที่มีคุณภาพส่งให้ลูกค้าได้ตรงเวลาและที่สำคัญทำให้กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขันในตลาดต่างประเทศด้วยการนำห่วงโซ่อุปทานมาใช้ภายในกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดในการผลิตกล้วยหอมทอง ให้ประสบความสำเร็จจะต้องมีการ

1. สามารถตอบสนองที่รวดเร็ว (Quick Response)
2. สามารถตอบสนองอย่างถูกต้อง (Accurate Response)

การที่จะได้มาซึ่งความสามารถในการตอบสนองที่รวดเร็ว และสามารถตอบสนองอย่างถูกต้องจะต้องมีการนำตัวแบบ SCOR Model (Supply Chain Operations Reference Model) เข้ามาจัดระบบการดำเนินงานระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดกับเกษตรกรผู้เพาะปลูกกล้วยหอมทอง ได้แก่ ผู้ผลิต (เกษตรกร), ผู้ขนส่ง และผู้รวบรวมผลผลิตเพื่อการส่งออก (กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด) ให้มีการดำเนินงานโดยการแบ่งปันข้อมูลร่วมกันทำให้เกิดการทำงานที่ประสานงาน ร่วมมือกันทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการตอบสนองที่รวดเร็วและถูกต้อง จากผลงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย ก้องเกียรติและคณะ (2544) ที่ได้มีการนำเอาตัวแบบ SCOR Model มาใช้ในการดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ ทำให้เกิดความร่วมมือ และความสัมพันธ์ระหว่างเกษตรกรผู้ผลิต และกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ผู้รวบรวมผลผลิต หลังจากที่มีการนำตัวแบบ SCOR Model เข้ามาใช้ในการจัดระบบการทำงานก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างห่วงโซ่อุปทานแต่ละตัวไม่ว่าจะเป็นปัญหาในการวางแผนการผลิต ซึ่งจะไม่มีการวางแผนการผลิตได้ เมื่อไม่มีการประสานงานส่งข้อมูลระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดผู้จัดส่งวัตถุดิบ ได้แก่ หน่อพันธุ์ให้แก่ผู้ผลิต คือ เกษตร เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้ตัววัดประสิทธิภาพของตัวแบบ SCOR Model มีค่าไม่ดี ซึ่งยังหมายรวมไปถึงการดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานตลอดทั้งสายโซ่อุปทาน [ตั้งแต่เกษตรกร, ผู้รวบรวมผลผลิต(กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด) และบริษัทแพนแปซิฟิกฟู้ดส์ คอร์เปอร์เรชั่น จำกัด (ผู้ขนส่งและส่งออก)] ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ในการแก้ไขเพื่อให้ตัววัดประสิทธิภาพของ SCOR Model มีค่าที่ดีขึ้นนั้นจะต้องมีการนำเทคนิคต่างๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินงานของการจัดการห่วงโซ่อุปทาน

หลักการและทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์จัดการห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดเพื่อการส่งออกกล้วยหอมทองไปยังประเทศญี่ปุ่นผ่านทางบริษัท แพนแปซิฟิกฟู้ดส์

คอร์เปอร์เรชั่น จำกัด โดยการนำตัวแบบ SCOR Model เข้ามาใช้ในการหาแนวทางการดำเนินงานที่ดีในการจัดการห่วงโซ่อุปทานและนำเทคนิคต่างๆ มาช่วยสนับสนุนการจัดทำตัวแบบ SCOR Model เพื่อจะช่วยให้ตัววัดประสิทธิภาพขององค์ประกอบของตัวแบบ SCOR Model มีค่าที่ดีขึ้น อันจะส่งผลให้เกิดแนวทางการดำเนินการจัดการห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพตลอดทั้งสายโซ่อุปทาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจคุณภาพ (Survey Research) ประเภทการสำรวจวิเคราะห์ (Analytic Survey) ของการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดในการรวบรวมผลผลิตกล้วยหอมทอง ด้วยการวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าในการผลิตของเกษตรกร เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานและการพัฒนาปรับปรุงระบบห่วงโซ่อุปทานของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรผู้ผลิตกล้วยหอมทอง ในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร ต่อไป

หลักการ เกณฑ์ที่ดี (GAP)	แหล่งน้ำ	พื้นที่ เพาะปลูก	การใช้น้ำหมัก ชีวภาพ	การขนย้าย จากแปลง	การ ควบคุม ผลผลิต	การเก็บ เกี่ยว	การบรรจุ ภัณฑ์	การจัด บันทึก
การวางแผน	เกษตรกร	เกษตรกร	เกษตรกรและ กลุ่มเกษตรกรทุ้ง ควัด	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด และบริษัท แพนฯ	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด	เกษตรกร
การจัดหา	เกษตรกร	เกษตรกร	เกษตรกรและ กลุ่มเกษตรกรทุ้ง ควัด	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด และบริษัท แพนฯ	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด	เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด
การผลิต	เกษตรกร	เกษตรกร	เกษตรกรและ กลุ่มเกษตรกรทุ้ง ควัด	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด และบริษัท แพนฯ	เกษตรกร	กลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด	เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด
การขนส่ง							เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด	เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด
การรับคืน							เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด	เกษตรกร และกลุ่ม เกษตรกร ทุ้งควัด

ภาพที่ 4.2 ความเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทานระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดกับเกษตรกรเกี่ยวกับกระบวนการผลิตตามหลักเกณฑ์เกษตรกรที่ดี (GAP)

การดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดกับเกษตรกรในการวางรูปแบบห่วงโซ่อุปทานสำหรับการผลิตกล้วยหอมทองที่ดี เป็นดังนี้

1. เกษตรกรต้องวางแผน, จัดหาและจัดทำแหล่งน้ำที่ไม่มีสภาพแวดล้อมที่ปนเปื้อนวัตถุอันตรายและเชื้อจุลินทรีย์ที่จะทำให้เกิดสารพิษตกค้างในผลผลิต
2. กลุ่มเกษตรกร ต้องจัดหาและจัดการใช้น้ำหมักชีวภาพตามคำแนะนำของกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ตามเงื่อนไขของบริษัทผู้ส่งออก
3. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดต้องมีการวางแผนและจัดหาและจัดการควบคุมการผลิตตามหลักการ GAP หมั่นสำรวจการทำลายของศัตรูพืชและทำการป้องกันกำจัดให้ถูกวิธีเมื่อตรวจพบศัตรูพืช
4. เกษตรกรต้องวางแผน จัดหาและจัดการเก็บเกี่ยวและปฏิบัติการหลังการเก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสมตามเกณฑ์ในแผนควบคุมการผลิต และบันทึกหลังการเก็บเกี่ยว
5. กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดต้องมีระบบการจัดการในเรื่อง การบรรจุภัณฑ์ การคัดแยกผลผลิตด้วยคุณภาพ มีการตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต ล้างทำความสะอาดและมีกระบวนการผลิตตามหลักเกณฑ์และวิธีการบรรจุหีบห่อที่ดี GMP
6. เกษตรกรต้องมีการบันทึกข้อมูล การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในแปลงเพาะปลูก บันทึกการป้องกันศัตรูพืช การใช้น้ำหมักชีวภาพ และบันทึกหลังการเก็บเกี่ยวด้วยทุกครั้ง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ส่วนกลุ่มเกษตรกรทุ้งควัดต้องมีการจดบันทึกการแก้ไขแปลงเพาะปลูกเพื่อนำไปพัฒนาเพิ่มผลผลิตในแปลงเพาะปลูกต่อไป

ส่วนที่ 6 รูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น

ผลการศึกษารูปแบบการจัดการห่วงโซ่อุปทานของกล้วยหอมทองเพื่อการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นระหว่าง กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดกับเกษตรกร ได้กำหนดแนวทางดังต่อไปนี้

กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัดได้รับคำสั่งซื้อจากบริษัทแพนแปซิ ฟิกฟู๊ดส์ จำกัด เพื่อนำผลผลิตส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยมีเงื่อนไขผลผลิตต้องปลอดสารพิษ ดังนั้นเพื่อเพิ่มการบริหารจัดการ แบบจำลองกระบวนการห่วงโซ่อุปทาน (Score Model) ของกลุ่มเกษตรกรทุ้งควัด ควรมีรูปแบบกระบวนการแบ่งแยกกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ 4 กระบวนการ ดังนี้

รูปแบบ Score Model ระดับที่ 1 (Top Level) ในขั้นตอนนี้ควรระบุขอบเขตของห่วงโซ่อุปทานโดยการอ้างอิงแบบจำลอง

การดำเนินงาน (Plan) ตามรูปแบบห่วงโซ่อุปทานในการส่งเสริมการผลิตกล้วยหอมทองแบบเกษตรกรที่ดีปลอดภัยและได้มาตรฐาน (GAP) ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรผู้ผลิตเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

1. เกษตรกร ต้องไม่ใช่สารเคมี เพิ่มการใช้น้ำหมักชีวภาพและพัฒนาไปสู่ระบบการผลิตที่ปลอดภัย

2. เกษตรกรต้องพัฒนาการผลิตเข้าสู่ระบบการรองรับมาตรฐาน GAP โดยการจดทะเบียน

3. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด ต้องสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้ทุกขั้นตอนในการผลิตสินค้าปลอดภัยหรือกระบวนการผลิตทางการเกษตรที่ดีถูกต้องและเหมาะสม

4. ต้องมีการจัดการกระบวนการขนส่งสินค้า การจัดการด้าน Logistic ในการคัดแยกผลิตภัณฑ์ การเก็บรักษา และขนย้ายผลผลิตไปยังห้องควบคุมอุณหภูมิ เพื่อนำไปบรรจุภัณฑ์ รอกการขนส่งและการจัดการด้านศุลกากรเพื่อการส่งออกที่สนามบิน

การพัฒนาเกษตรกร ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยโดยส่งเสริมให้มีการผลิตกล้วยหอมทองตามระบบการจัดการคุณภาพ หลักปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) พร้อมกับทางกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เอกสารที่สนับสนุนให้เกิดความรู้ โดยการจัดการอบรมข้อมูลการพัฒนาคุณภาพการผลิตกล้วยหอมทองตามระบบการจัดการคุณภาพให้แก่เกษตรกร เพื่อ

1. เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถผลิตกล้วยหอมทองตามระบบการจัดการคุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

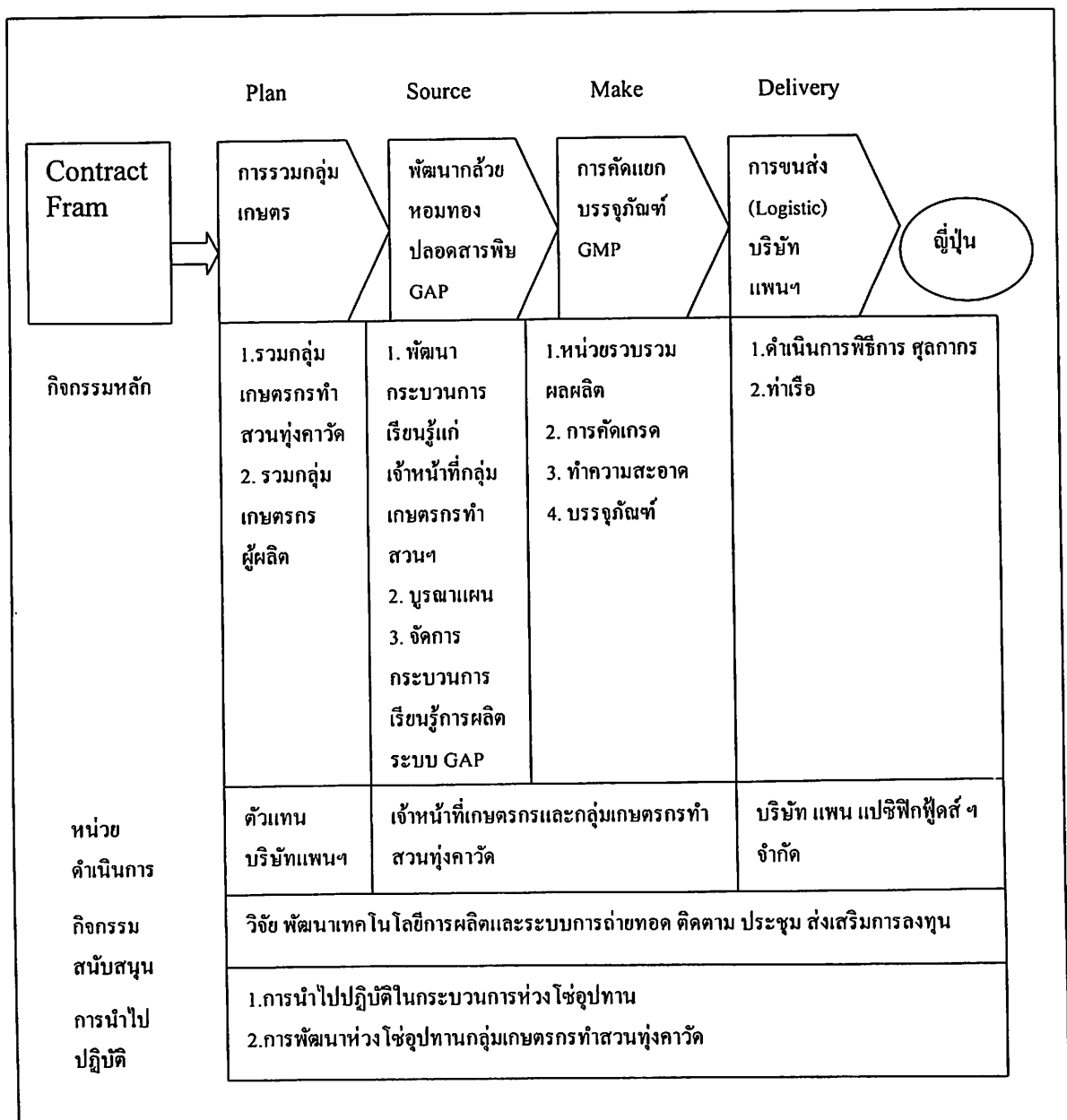
2. เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับผลผลิตกล้วยหอมทองเป็นสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐานสามารถแข่งขันได้ทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

3. ผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัยตามเกณฑ์ของบริษัท แพน แปซิฟิกฟู้ดส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (ผู้ส่งออก) กำหนด โดยมีการบันทึกเกี่ยวกับการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพทุกครั้งอย่างเคร่งครัด

การจัดการกระบวนการผลิตเพื่อให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ การปฏิบัติการและการจัดการตามแผนควบคุมการผลิตที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตในระยะเวลาที่เหมาะสม คัดแยกผลผลิตที่ด้อยคุณภาพไว้ต่างหาก การเก็บรักษา และการขนย้ายผลผลิตในแปลง หลังเก็บเกี่ยวแล้วไปยังกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ้งควัด เพื่อทำความสะอาด และบรรจุภัณฑ์ และทางบริษัท แพนแปซิฟิกฟู้ดส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด จะมีรถมารับผลิตผลกล้วยหอมทองที่ผ่านการบรรจุภัณฑ์เรียบร้อยแล้ว ไปจัดเก็บที่ห้องเย็นของบริษัทฯ เพื่อรอกการขนส่งไปสนามบิน

SCOR PROCESS ระดับที่ 1	
Plan	กำหนดนโยบาย หาแนวทางดำเนินงาน
Source	หาห่อพันธุ์กล้วยหอมทอง
Make	รวบรวม คัดแยก บรรจุภัณฑ์
Deliver	จัดส่งบริษัท แพน แปซิฟิกฟู้ดส์ คอร์ปอเรชั่น ส่งออกไปยัง ลูกค้า (ประเทศญี่ปุ่น)
Return	สินค้าถูกปฏิเสธ สินค้าไม่มีคุณภาพ

ภาพที่ 4.3 ชนิดของกระบวนการ SCOR Process ระดับที่ 1

ภาพที่ 4.4 Supply Chain Operation Reference (SCOR)

รูปแบบ Score Model ระดับที่ 2 (Configuration Level) ประกอบด้วยการเขียนแผนผังกิจกรรมของผู้เกี่ยวข้องทั้งระบบด้วย

1. Contract Farm/Planing

กลุ่มเกษตรกรทำสวน ได้เปิดรับสมาชิกกลุ่ม โดยผู้เป็นสมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นในกลุ่มเกษตรกรทำสวนอย่างน้อย 5 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยกำหนดเกณฑ์การแบ่งกำไรตามหลักการของสหกรณ์ทั่วไป และทางกลุ่มจะกำหนดโควตาในการผลิตให้แก่สมาชิก และให้คำแนะนำให้การเพาะปลูกตามหลักเกษตรกรรมที่ดี

2. การให้คำแนะนำการปลูกกล้วยหอมทองปลอดสารพิษ GAP

2.1 ทางกลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายด์ จะเป็นผู้คัดเลือกหน่อพันธุ์ให้กับกลุ่มสมาชิกเกษตรกรครั้งละ 500 ต้น โดยให้กรรมการเป็นผู้กำหนดจำนวนการปลูกในแต่ละงวด

2.2 ทางกลุ่มจะแนะนำวิธีการปลูกตามหลักเกษตรกรรมที่ดี และชี้แจงข้อจำกัดในการใช้สารเคมี โดยจัดทำน้ำหมักชีวภาพส่งมอบให้แก่สมาชิก

2.3 คณะกรรมการชุดติดตามผลการปลูกจำนวน 3 ท่านจะออกตรวจและมีการบันทึกผลการตรวจทุกครั้งทุกแปลงไว้เป็นหลักฐานด้วย เพื่อแจ้งต่อที่ประชุมประจำเดือน ซึ่งสมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อปฏิบัติของกลุ่มโดยเคร่งครัด

2.4 พัฒนาระบบการเรียนรู้แก่เจ้าหน้าที่กลุ่มเกษตรกรทำสวนทุ่งควายด์ โดยทางกลุ่มฯ เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ได้ไปฝึกอบรมและดูงานที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นประจำทุกปี

3. การตัดแยกบรรจุภัณฑ์ GMP

3.1 การรวบรวมผลผลิต

การรับซื้อกล้วยจากสมาชิก จะพิจารณาที่ความสุกแก่ทางสรีระของกล้วยไม่เกิน 75-80% โดยพนักงานผู้ชำนาญการจะปาดดูสีของกล้วยว่าแก่เกินไปหรือไม่ เพราะหากกล้วยแก่เกินไปจะทำให้กล้วยสุกเร็วเกินกำหนด หากพบกล้วยที่แก่เกินไปจะทำการคัดออก

3.2 การคัดเกรด

การตรวจคุณภาพขั้นที่ 1 เน้นการตรวจความแก่ของผล โดยปาดลูกดูสภาพเนื้อข้างในซึ่งตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ จะต้องอยู่ระหว่าง 75 ถึง 80% หากอ่อนกว่านี้ กล้วยจะไม่หวาน ในขณะที่แก่กว่ามาตรฐานกล้วยจะสุกก่อนกำหนด

3.3 การทำความสะอาด

การทำความสะดวกครั้งที่ 1 ล้างด้วยน้ำสะอาด 1 ครั้งและชั่งน้ำหนัก ในการล้างนี้ครั้งแรกจะมีการชั่งน้ำหนักควบคู่กันไป และมีกล้วยบางส่วนที่คัดออกด้วยสาเหตุ เช่น ผิวเสีย ไม้ไผ่ขนาด เพราะคัดเฉพาะกล้วยที่มีน้ำหนักต่อลูกไม่น้อยกว่า 110 กรัม ฯลฯ โดยจะมีการแจ้งกลับข้อมูลนี้ให้กับสมาชิก ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการปรับปรุงคุณภาพต่อไป ในการชั่งน้ำหนักจะชั่งเฉพาะผลผลิตที่ผ่านการตรวจ

การทำความสะอาดครั้งที่ 2 ทำความสะอาดด้วยน้ำสบู่ 2 ครั้งการล้างน้ำสบู่เป็นการขจัดสิ่งสกปรกที่ติดอยู่กับผิวกล้วย โดยใช้ผงสบู่ที่ทำมาจากน้ำมันพืชเก่าซึ่งน้ำเสียที่จะทิ้งลงไปจะไม่มีสตกค้างในสิ่งแวดล้อม โดยน้ำสบู่ และน้ำเปล่า จะถูกเปลี่ยนทุก 2 ชั่วโมง

การทำความสะอาดครั้งที่ 3 และ 4 ล้างด้วยน้ำสะอาดอีก 2 ครั้งเพื่อล้างน้ำสบู่ออก และให้มั่นใจว่าไม่มีการตกค้างของแมลง หรือสิ่งสกปรก

การทำให้แห้งครั้งที่ 1 เช็ดด้วยผ้า เมื่อล้างจนสะอาดแล้ว จะนำกล้วยมาวางบนฟองน้ำเพื่อดูดซับน้ำและเช็ดกล้วยด้วยผ้า เพราะกล้วยเปียก ลมกลองก็จะเป็นสาเหตุของการขึ้นราหรือความเสียหายอื่นๆตามมาอีกด้วย และระหว่างกระบวนการนี้จะมีการเช็ดตามซอกหวีกล้วย

การทำให้แห้งครั้งที่ 2 เป่าลม การเป่าลมด้วยหัวเป่า จะเน้นบริเวณซอกซอหวี เพื่อไล่แมลงที่อาจตกค้างจากนั้น กล้วยจะเข้าไปในอุโมงค์ซึ่งมีพัดลมติดตั้งไว้ที่ข้างบนการเป่าให้กล้วยแห้งในอุโมงค์ใช้เวลาประมาณ 2 นาที ซึ่งกล้วยจะแห้งสนิท

การตรวจคุณภาพขั้นสุดท้าย ในขั้นตอนนี้จะเน้นการตรวจแมลง ไข่แมลงที่อาจติดมาเช่น เพลี้ยไฟ เพลี้ยแป้ง ฯลฯ ซึ่งทางการญี่ปุ่น ห้ามนำเข้าเนื่องจากเกรงว่า จะขยายพันธุ์ในประเทศญี่ปุ่น จนมีผลกระทบต่อพืชผลทางการเกษตรในประเทศที่สำคัญ หากเจ้าหน้าที่เกษตรประจำท่าเรือญี่ปุ่น พบแมลงหรือไข่แมลง กล้วยทั้งหมดจะถูกรมควันพิษ เพื่อฆ่าแมลงเหล่านี้ซึ่งนอกจากจะมีค่าใช้จ่ายสูงแล้วยังมีผลต่อคุณภาพผลผลิตอีกด้วย ซึ่งในขั้นตอนนี้จะมีการตัดแต่งผลกล้วยเพื่อตัดเอาผลที่มีตำหนิหรือเป็น โรคออก เมื่อตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วจึงทำการติดสติ๊กเกอร์ รหัสผู้ปลูก เพื่อให้ผู้บริโภคทราบถึงที่มาของสินค้า

3.4 การบรรจุกล่อง

- บรรจุกล่อง ชั้นที่ 1 รองกล้วยด้วยแผ่น โฟมเพื่อป้องกันการกระทบกระเทือน

- บรรจุกล่อง ชั้นที่ 2 ใส่สารลดความสุกของกล้วย

- บรรจุกล่อง ชั้นที่ 3 ปิดฝากล่องกล้วยด้วยแผ่น โฟม

4. การขนส่ง

ขนส่งโดยรถคอนเทนเนอร์จากกลุ่มกล้วยหอมทองไปยังท่าเรือแหลมฉบังทุกวัน พฤหัสบดีและวันศุกร์ จะมีรถคอนเทนเนอร์จากกรุงเทพฯมารับกล้วยจากกลุ่ม ทางกลุ่มเลือกใช้การขนส่งโดยรถบรรทุกที่มีตู้คอนเทนเนอร์แบบควบคุมอุณหภูมิ เพราะ หากไม่ควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ที่ 13.5 องศาเซลเซียส จะทำให้กล้วยสุกงอม ก่อนที่จะไปถึงยังประเทศญี่ปุ่น ขนส่งโดยเรือจากท่าเรือแหลมฉบังประเทศไทยไปยังท่าเรือโกเบประเทศญี่ปุ่นรถคอนเทนเนอร์จะนำกล้วยไปลงที่ท่าเรือแหลมฉบังโดยจะรอการขึ้นเรือประมาณ 4 วัน และจะอยู่บนเรือประมาณ 15 วัน แล้วนำกล้วยขึ้นที่ท่าเรือโกเบ โดยการขนส่งในส่วนนี้ บริษัทแพน แปซิฟิก ฟู้ดส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัดเป็นผู้รับผิดชอบ